До Конституційного Суду України
01033 м. Київ, вул. Жилянська, 14

Суб'єкт права на конституційну скаргу:
Матвійчук Олександра В'ячеславівна

Уповноважена особа, що діє від імені суб'єкта права на конституційну скаргу:
Адвокат Коваленко Юлія Олександрівна

КЛОПОТАННЯ

У провадженні Першого сенату Конституційного Суду України знаходиться справа за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188-40 Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини».

Розгляд справи заплановано 11 грудня 2024 року о 10:00 на відкритій частині пленарного засідання Першого сенату Конституційного Суду України.

Відповідно до статті 71 Закону України «Про Конституційний Суд України» учасники конституційного провадження мають право заявляти клопотання.

У зв'язку із запланованою участю у судовому засіданні, призначеному в Київському апеляційному суді о 14:45 11 грудня 2024 року у справі № 753/10911/24,

прошу:

1. Подальший розгляд справи за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни на відкритій частині пленарного засідання Першого сенату Конституційного Суду України 11 грудня 2024 року здійснювати за моєї відсутності, у присутності іншого представника суб'єкта права на конституційну скаргу – адвоката Тарахкала Михайла Олександровича.

Додатки: 1) копія свідоцтва та ордер.

11 грудня 2024 року **Юлія КОВАЛЕНКО**

Конституційний Суд України
18 / 2073 від 11.12.2024

До Конституційного Суду України
01033 м. Київ, вул. Жилянська, 14

Суб'єкт права на конституційну скаргу:
Матвійчук Олександра В'ячеславівна

Уповноважені особи, що діють від імені суб'єкта права на конституційну скаргу:
Адвокат Тарахкало Михайло Олександрович

Адвокат Коваленко Юлія Олександрівна

11 грудня 2024 року

КЛОПОТАННЯ

У провадженні Першого сенату Конституційного Суду України знаходиться справа за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188-40 Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини».

Розгляд справи заплановано 11 грудня 2024 року о 10:00 на відкритій частині пленарного засідання Першого сенату Конституційного Суду України у формі усного провадження.

Відповідно до статті 71 Закону України «Про Конституційний Суд України» учасники конституційного провадження мають право заявляти клопотання.

Враховуючи викладене, з метою повного та всебічного розгляду справи,

ПРОСИМО:

1. Долучити до матеріалів справи за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188-40 Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» норми міжнародних актів та

Конституційний Суд України
18 / 2074 від 11.12.2024

актів законодавства європейських держав, які регламентують повноваження інституту омбудсмана.

Додаток: норми міжнародних актів та актів законодавства європейських держав, які регламентують повноваження інституту омбудсмана.

Михайло ТАРАХКАЛО

Юлія КОВАЛЕНКО

Норми міжнародних актів та актів законодавства європейських держав, які регламентують повноваження інституту омбудсмана

і. Норми міжнародних актів, які регламентують повноваження інституту омбудсмана

1. У Резолюції 1959 (2013)[1] Парламентська асамблея Ради Європи, посилаючись на свої Рекомендації 757 (1975) Висновки зустрічі Комітету з правових питань Асамблеї з омбудсменами та парламентськими уповноваженими в державах-членах Ради Європи та 1615 (2003) про інститут омбудсмена наголосила, що інститути омбудсменів, яким доручено захищати громадян від некомпетентного управління, відіграють важливу роль у зміцненні демократії, верховенства права і прав людини (§1). Водночас було наголошено, що компетенція інституту омбудсмана повинна охоплювати розгляд справ про адміністративне свавілля всіма органами виконавчої влади, а також захист прав людини та основних свобод (§4.1.3.).

2. Відповідно до Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи CM/Rec (2019)6 держави-члени повинні вжити ефективних заходів для того, щоб інститути омбудсмена могли вимагати від усіх адміністративних органів та інших відповідних установ сприяти їх діяльності, мати безперешкодний доступ до всіх відповідних приміщень, включаючи місця утримання під вартою, і до всіх відповідних осіб, щоб мати можливість проводити надійну перевірку отриманих скарг або інших питань, що охоплюються їхнім мандатом. Інститути омбудсмена також повинні мати доступ до всієї інформації, необхідної для проведення такої перевірки, з урахуванням можливих обмежень, пов'язаних із захистом інших прав і законних інтересів, а також гарантувати конфіденційність даних, якими вони володіють (§5).

Мандат, наданий інститутам омбудсмена, уповноважує їх, зокрема, на вжиття заходів за отриманими скаргами або за власною ініціативою з метою захисту будь-якої особи або групи осіб від неналежного управління, порушення прав, недобросовісності, зловживань, корупції або будь-якої несправедливості з боку постачальників публічних послуг, як державних, так і приватних, зокрема, шляхом забезпечення дружніх до носіїв прав позасудових засобів сприяння вирішенню спорів між окремими особами та постачальниками публічних послуг, які можуть включати, в разі необхідності, медіацію (§8).[2]

3. З урахуванням Принципів захисту та просування інституту омбудсмана, прийнятих Європейською комісією за демократію через право Ради Європи (Венеціанська Комісія) 15 березня 2019 року та затверджених Комітетом міністрів 2 травня 2019 року (далі – Венеційські принципи) інститути омбудсменів покликані відігравати важливу роль у зміцненні демократії, верховенства права, якісного державного управління та захисту і заохочення прав людини та основоположних свобод.

Мандат омбудсмена повинен включати попередження і реагування на випадки неналежного управління, а також захист і зміцнення прав людини та основоположних свобод. Інституційна компетенція омбудсмена повинна поширюватись на державне управління на всіх рівнях (принципи 12, 13).

Омбудсмен має дискреційне повноваження, по власній ініціативі або в результаті подачі скарги, розслідувати справи з належним урахуванням наявних адміністративних засобів правового захисту. Омбудсмен має право просити про співпрацю будь-яких осіб або організацій, які можуть надати йому або їй допомогу в проведенні розслідувань. Омбудсмен має юридично закріплене право на необмежений доступ до всіх відповідних документів, баз даних і матеріалів, включаючи ті, які в іншому випадку могли б бути юридично недоступними або конфіденційними. Омбудсмен повинен мати право на безперешкодний доступ до будівель,

---

[1] Resolution PACE 1959 (2013) Strengthening the institution of ombudsman in Europe. Available at: https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-EN.asp?fileid=20232&lang=en (English); Резолюція ПАРЄ 1959 (2013) Посилення інституту омбудсмена в Європі, ухвалена 04 жовтня 2013 року. Доступно за посиланням: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/mpz/docs/1826_rez_1959_(2013).htm (українською)

[2] Recommendation CM/Rec(2019) 6 of the Committee of Ministers to member States on the development of the Ombudsman institution adopted by the Committee of Ministers on 16 October 2019. Available at: https://rm.coe.int/090000168098392f (English)

установ та осіб, в тому числі позбавлених волі. Омбудсмен має право опитувати або вимагати письмові пояснення посадових осіб та органів влади і, крім того, приділяє особливу увагу інформаторам державному секторі і забезпечує їх захист (принцип 16).[3]

4. Таким чином, як видно зі змісту згаданих вище резолюцій, рекомендацій та Венеціанських принципів основною метою діяльності інститутів омбудсмена є попередження та реагування на випадки неналежного управління органів державної влади, а також захист і зміцнення прав людини.

У цьому контексті мандант омбудсмена включає правом ініціювати розслідування щодо дій відповідних органів, установ та організацій, які реалізують функції держави. В ході розслідування омбудсмени вправі просити про співпрацю будь-які організації. Однак право вимоги відповідних документів, письмових пояснень, стосується виключно посадових осіб та органів влади.

5. Відповідно, громадські організації дійсно можуть співпрацювати та надавати омбудсмену допомогу у ході розслідування дій органів влади. Втім, право вимоги документів, яке реалізується інститутом омбудсмена в ході розслідування, стосується виключно органів влади.

6. Звертаємо увагу, що аналогічні норми закріплені у відповідних актах законодавства європейських держав, які регламентують повноваження інституту омбудсмена (див. §§ 7-14 нижче).

ii. Норми актів законодавства європейських держав, які регламентують повноваження інституту омбудсмана

7. Витяг із Закону Республіки Польща про Уповноваженого з прав людини від 15 липня 1987 року з подальшими змінами (Republic of Poland Act on the Commissioner for Human Rights, Journal of Laws Dz.U. of 2023, item 1058, Act of 15 July 1987 on the Commissioner for Human Rights):[4]

Article 1	**Стаття 1**
1. The position of Commissioner for Human Rights is hereby established. 2. The Commissioner for Human Rights, hereinafter referred to as "the Commissioner", shall safeguard human and civil freedoms and rights, including the implementation of the principle of equal treatment, as set forth in the Constitution of the Republic of Poland and in other legislative acts. […] 3. In matters concerning the safeguarding of human and civil freedoms and rights, the Commissioner shall examine whether the law or the principles of social conduct and social	1. Цим засновується посада Уповноваженого з прав людини. 2. Уповноважений з прав людини, далі - «Уповноважений», забезпечує захист прав і свобод людини і громадянина, у тому числі реалізацію принципу рівного ставлення, як це передбачено Конституцією Республіки Польща та іншими законодавчими актами. [...] 3. У справах, що стосуються захисту прав і свобод людини і громадянина, Уповноважений перевіряє, чи не було порушено закон або принципи суспільної поведінки і соціальної справедливості в

[3] Principles on the Protection and Promotion of the Ombudsman Institution adopted by the Venice Commission for Democracy through Law (Venice Commission) on 15 March 2019 and endorsed by the Committee of Ministers on 2 May 2019. Available at: https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2019)005-e (English); Принципи захисту та просування інституту омбудсмана, прийнятих Європейською комісією за демократію через право Ради Європи (Венеціанська Комісія) 15 березня 2019 року та затверджених Комітетом міністрів 2 травня 2019 року. Доступно за посиланням: https://boi.org.ua/upload/wn/sr/ombudsman%20principles_ukr.pdf (українською)

[4] Republic of Poland Act on the Commissioner for Human Rights, Journal of Laws Dz.U. of 2023, item 1058, Act of 15 July 1987 on the Commissioner for Human Rights. Available at: https://bip.brpo.gov.pl/en/content/act-commissioner-human-rights (English)

justice have not been violated as a **result of acts or omissions of authorities, organizations or institutions required to respect and implement these freedoms and rights**. 4. The Commissioner shall perform the role of a visiting body responsible for the prevention of torture and other inhuman or degrading treatment or punishment (National Preventive Mechanism) within the meaning of the Optional Protocol to the Convention against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, adopted by the United Nations General Assembly in New York on 18 December 2002 (Journal of Laws Dz. U. of 2007, item 192).	результаті **дій або бездіяльності органів влади, організацій або установ, які зобов'язані поважати і реалізовувати ці права і свободи**. 4. Уповноважений виконує роль виїзного органу, відповідального за запобігання катуванням та іншим нелюдським або таким, що принижують гідність, видам поводження і покарання (Національний превентивний механізм) у значенні Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, прийнятого Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку 18 грудня 2002 року (Законодавчий вісник за 2007 р., поз. 192).
Article 13. 1. When carrying out the explanatory procedure referred to in Article 12(1) the Commissioner may: 1) examine every case on site, even without prior notification, 2) request explanations; **request access to files on every case examined by national-level state administration authorities, government administration authorities, bodies of cooperative, social, professional and socio-occupational organizations, bodies of organizational units which have legal personality, as well as local government entities and their organizational units,** […]	**Стаття 13.** 1. Під час проведення пояснювальної процедури, згаданої в частині 1 статті 12, Уповноважений може 1) розглядати кожну справу на місці, навіть без попереднього повідомлення, 2) вимагати пояснень; **вимагати доступу до матеріалів кожної справи, що розглядається органами державного управління національного рівня, органами державного управління, органами кооперативних, соціальних, професійних та соціально-трудових організацій, органами структурних підрозділів, які мають статус юридичної особи, а також органами місцевого самоврядування та їхніми структурними підрозділами,** [...]
Article 17. 1. Any authority, organization or institution approached by the Commissioner shall cooperate with and provide assistance to him/her, in particular by: 1) **providing access to files and documents under the rules laid down in Article 13,** 2) providing information and explanations requested by the Commissioner, 3) providing explanations regarding factual and legal basis for their decisions, 4) expressing its positions on the Commissioner's assessments, comments and opinions. 2. The Commissioner may set time limits for the actions referred to in paragraph 1.	**Стаття 17.** 1. Будь-який орган, організація чи установа, до яких звернувся Уповноважений, повинні співпрацювати з ним та надавати йому допомогу, зокрема шляхом 1) **надання доступу до справ і документів у порядку, передбаченому статтею 13,** 2) надання інформації та пояснень на запит Уповноваженого, 3) надання роз'яснень щодо фактичного та правового обґрунтування своїх рішень 4) висловлювати свою позицію щодо оцінок, коментарів та висновків Уповноваженого. 2. Уповноважений може встановлювати строки для виконання дій, зазначених у частині 1.

8. Витяг із Закону Чеської Республіки про громадського захисника прав від 08 грудня 1999 року з подальшими змінами (Act 349/1999 of 8th December 1999 on the Public Defender of Rights with amendments):[5]

Section 1 (1) The Public Defender of Rights (hereinafter the "Defender") shall work to defend persons against the conduct of authorities and other institutions set forth in this Act where such conduct is at variance with the law or does not comply with the principles of a democratic State governed by the rule of law and good administration, as well as against their inaction, thereby contributing to the defence of fundamental rights and freedoms. (2) The competence of the Defender pursuant to paragraph 1 above applies to ministries and other administrative authorities having competence over the entire territory of the Czech Republic, administrative authorities subject to them, the Czech National Bank when acting as an administrative authority, the Council for Radio and Television Broadcasting, bodies of regional and local government in the exercise of State administration, and unless hereafter stipulated otherwise, the Police of the Czech Republic, Army of the Czech Republic, Castle Guard, Prison Service of the Czech Republic, and also to facilities serving for remand in custody, imprisonment, protective or institutional education, protective treatment, preventive detention, as well as to public health insurance companies (hereinafter an "authority"). […]	**Розділ 1** (1) Громадський захисник прав (далі – «Захисник») захищає осіб від дій органів влади та інших установ, передбачених цим Законом, якщо такі дії суперечать закону або не відповідають принципу демократичної держави, що керується верховенством права, та принципу належного управління, а також від їхньої бездіяльності, сприяючи тим самим захисту основоположних прав і свобод. (2) Компетенція Захисника відповідно до пункту 1 вище поширюється на міністерства та інші адміністративні органи, що мають компетенцію на всій території Чеської Республіки, адміністративні органи, що їм підпорядковуються, Чеський національний банк, коли він діє як адміністративний орган, Раду з питань радіо і телемовлення, органи регіонального та місцевого самоврядування при здійсненні державного управління, і якщо далі не передбачено інше, поліції Чеської Республіки, армії Чеської Республіки, Замкової варти, Пенітенціарної служби Чеської Республіки, а також установам, що забезпечують тримання під вартою, ув'язнення, спеціальне чи інституційне виховання, спеціальне лікування, превентивне затримання, а також державним медичним страховим компаніям (надалі - «орган влади»). […]
Section 15 (1) The Defender is authorised, with the heads of the authorities concerned having been made aware, to enter all the authorities' premises even without prior notice in order to carry out an inquiry involving a) inspection of files; b) interviewing the authorities' employees; c) interviewing persons placed in the facilities, also without the presence of other parties. (2) At the Defender's request, **the authorities** shall carry out the following within the deadline set by the Defender:	**Розділ 15** (1) Захисник уповноважений, з повідомленням керівників відповідних органів влади, входити до всіх приміщень органів влади навіть без попереднього повідомлення з метою проведення розслідування, що включає a) ознайомлення з матеріалами справи b) опитування працівників органу влади c) опитування осіб, які перебувають у цих установах, також без присутності інших сторін.

[5] Act 349/1999 of 8th December 1999 on the Public Defender of Rights with amendments. Available at: https://www.ochrance.cz/en/o-nas/predpisy/ (English)

a) provide information and explanations; b) **submit files and other written materials;** c) provide their statement in writing as to the facts of the case and legal issues; d) take evidence adduced by the Defender; e) perform such supervisory actions to which they are authorised by law and which the Defender suggests. […]	(2) На вимогу захисника **органи влади** зобов'язані у строк, встановлений захисником, здійснити наступне a) надавати інформацію та пояснення; b) **надавати справи та інші письмові матеріали;** c) надавати свої пояснення у письмовій формі щодо фактичних обставин справи та правових питань; d) приймати докази, надані захисником; e) здійснювати такі наглядові дії, на які вони уповноважені законом і які пропонує захисник. [...]
Section 16 **All governmental bodies and persons exercising public administration** are obliged, within the scope of their competence, to provide any assistance requested by the Defender in the performance of the Defender's inquiry.	**Розділ 16** **Усі державні органи та особи, які здійснюють державне управління,** зобов'язані в межах своєї компетенції надавати будь-яку допомогу на вимогу Захисника у виконанні запиту Захисника.

9. Витяг із Закону Республіки Словенія про Омбудсмена з прав людини офіційний консолідований текст від 28 листопада 2017 року (ZVarCP-UPB2) (Human Rights Ombudsman Act official consolidated text (ZVarCP-UPB2) of 28 November 2017):[6]

Article 1 To protect human rights and fundamental freedoms against state authorities, local self-government bodies and holders of public authority, the Human Rights Ombudsman and their jurisdiction and powers shall be established by this Act.	**Стаття 1** Для захисту прав людини і основоположних свобод від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб цим Законом встановлюється інститут Омбудсмена з прав людини, його юрисдикція та повноваження.
Article 6 **State authorities, local community authorities and holders of public authority (hereinafter: authorities)** shall provide all information within their competence, regardless of the level of confidentiality, to the Ombudsman at their request, and facilitate the implementation of an investigation.	**Стаття 6** **Органи державної влади, органи місцевого самоврядування та суб'єкти владних повноважень (далі - органи влади)** зобов'язані надавати Омбудсмену на його вимогу всю інформацію, що належить до їх компетенції, незалежно від рівня конфіденційності, та сприяти проведенню розслідування.

[6] Human Rights Ombudsman Act official consolidated text (ZVarCP-UPB2) of 28 November 2017. Available at: https://varuh-rs.si/en/about-us/legal-framework/human-rights-ombudsman-act-zvarcp-upb2/ (English)

Article 23 The Ombudsman shall have the powers stipulated in this Act with regard to **all state authorities, local self-government bodies and holders of public authority.**	**Стаття 23** Омбудсмен користується повноваженнями, передбаченими цим Законом, щодо **всіх органів державної влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів владних повноважень.**
Article 34 **All state authorities** shall be obliged to provide suitable assistance to the Ombudsman in the implementation of any investigation and provide suitable help if so requested.	**Стаття 34** **Усі державні органи** зобов'язані надавати відповідне сприяння Омбудсмену в проведенні будь-якого розслідування та надавати відповідну допомогу на його прохання.

10. Витяг із Закону Литовської Республіки про Омбудсменів Сейму від 03 грудня 1998 року No VIII-950 з подальшими змінами (Republic of Lithuania Law On the Seimas Ombudspersons of 3 December 1998 No VIII-950 with amendments):[7]

Article 2. Definitions […] 2. 'Official' means an employee of a state or municipal institution or agency, as well as any other employee performing public administration functions; an employee of a public establishment or a non-governmental organisation with powers of public administration conferred on him/her in accordance with the procedure laid down by law who exercises powers of administration over persons not subordinate to him/her; a person authorised by the State who performs the statutory functions granted by the State. […]	**Стаття 2. Визначення** [...] 2. «Посадова особа» - працівник державної чи комунальної установи або органу, а також будь-який інший працівник, який виконує функції публічного адміністрування; працівник державної установи чи недержавної організації, наділений у встановленому законом порядку владними управлінськими повноваженнями, який здійснює владні управлінські функції щодо осіб, які йому не підпорядковані; уповноважена державою особа, яка виконує надані їй державою функції відповідно до закону. [...]
Article 3. Purpose of activities of the Seimas Ombudspersons The purpose of activities of the Seimas Ombudspersons shall be as follows: 1) to protect a person's right to good public administration which secures human rights and freedoms, to supervise fulfilment by public authorities of their duty to properly serve the people; 2) to promote respect for human rights and freedoms in discharging the functions of the national human rights institution; 3) to carry out the national prevention of torture in places of detention in compliance with the	**Стаття 3. Мета діяльності Омбудсменів Сейму** Метою діяльності Омбудсменів Сейму з прав людини є: 1) захист права особи на належне публічне управління, яке забезпечує права і свободи людини, нагляд за виконанням органами публічної влади свого обов'язку належним чином служити народу; 2) сприяти дотриманню прав і свобод людини при виконанні функцій національного інституту з прав людини; 3) забезпечити національне запобігання катуванням у місцях несвободи відповідно

[7] Republic of Lithuania Law On The Seimas Ombudspersons of 3 December 1998 No VIII-950. https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/5796f40247fe11ee8185e4f3ad07094a?jfwid=-1l7zmaqo5 (English)

Optional Protocol to the Convention against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment.	до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.
Article 12. Complaints investigated by the Seimas Ombudspersons 1. The Seimas Ombudspersons shall investigate complainants' complaints about the abuse of office by, and bureaucracy of, officials as well as other violations of human rights and freedoms carried out by **officials** in the area of public administration. […]	**Стаття 12. Скарги, що розглядаються Омбудсменами Сейму** 1. Омбудсмени Сейму розслідують скарги заявників на зловживання службовим становищем та бюрократизм посадових осіб, а також на інші порушення прав і свобод людини, вчинені **посадовими особами** у сфері публічної адміністрації. [...]
Article 20. Binding nature of demands of the Seimas Ombudspersons 1. On the Seimas Ombudspersons' demand, **officials** must forthwith provide them with information, documents and other material necessary for the discharge of their functions. […]	**Стаття 20. Обов'язковість вимог Омбудсменів Сейму** 1. На вимогу Омбудсменів Сейму **посадові особи** зобов'язані негайно надати їм інформацію, документи та інші матеріали, необхідні для виконання їхніх функцій. [...]

11. Витяг із Закону Латвійської Республіки про Омбудсмена від 25 квітня 2006 року з подальшими змінами (Ombudsman Law of the Republic of Latvia of 25 April 2006 with amendments):[8]

Section 2. Application of the Law (1) This Law prescribes the legal status, functions and tasks of the Ombudsman, and also the procedures by which the Ombudsman shall perform the functions and tasks specified by the Law. (2) This Law shall not release an institution from the duty to comply with the rights of private individuals. **An institution within the meaning of this Law shall be a body of a public person, an institution or an official, and also a person that implements the tasks of State administration.** (3) The provisions laid down in this Law shall not limit the rights of private individuals provided for by other laws and regulations.	**Розділ 2. Застосування Закону** (1) Цей Закон визначає правовий статус, функції та завдання омбудсмена, а також процедури, за допомогою яких омбудсмен виконує функції та завдання, визначені цим Законом. (2) Цей Закон не звільняє установу від обов'язку дотримуватися прав приватних осіб. **Установою в розумінні цього Закону є орган публічної особи, установа або посадова особа, а також особа, яка виконує завдання державного управління.** (3) Положення, викладені в цьому Законі, не обмежують права приватних осіб, передбачені іншими законами та нормативно-правовими актами.
Section 13. Rights of the Ombudsman In the performance of the functions and tasks specified by this Law, the Ombudsman has the right:	**Розділ 13. Права Омбудсмена** При виконанні функцій і завдань, визначених цим Законом, омбудсмен має право

[8] Ombudsman Law of the Republic of Latvia of 25 April 2006 with amendments. Available at: https://www.tiesibsargs.lv/wp-content/uploads/2022/07/Ombudsman-Law.pdf (English)

1) to request and receive free of charge from **an institution** the documents necessary for a verification procedure (administrative acts, procedural decisions, letters), explanations and other information; […]	1) вимагати та безоплатно отримувати **від установи** документи, необхідні для проведення перевірки (адміністративні акти, процесуальні рішення, листи), пояснення та іншу інформацію; [...]

12. Витяг із Закону Данії про Омбудсмена № 473 від 12 червня 1996 року з подальшими змінами (The Ombudsman Act of Denmark No. 473 of 12 June 1996 with amendments):[9]

Chapter 2 The jurisdiction of the Ombudsman 7. (1) **The jurisdiction of the Ombudsman shall extend to all parts of the public administration.** The jurisdiction of the Ombudsman shall also extend to the conditions of persons deprived of their liberty in private institutions, etc. where they have been placed either in pursuance of a decision made by a public authority, at the recommendation of a public authority, or with the consent or approval of a public authority. In addition, the Ombudsman's jurisdiction shall extend to the conditions of children in private institutions, etc. which are responsible for tasks directly related to children. (2) The jurisdiction of the Ombudsman shall not extend to the courts of justice. (3) The Ombudsman shall not consider complaints against boards which in a satisfactory way make decisions on disputes between private parties, even if the board concerned in other contexts is regarded as part of the public administration. (4) If companies, institutions, associations, etc. legally or administratively fully or partly are subject to the rules and principles applicable to the public administration, the Ombudsman may determine that his jurisdiction shall extend to those bodies to the same extent. […]	**Глава 2 Юрисдикція Омбудсмена** 7. (1) **Юрисдикція Омбудсмена поширюється на всі ланки публічної адміністрації.** Юрисдикція Омбудсмена поширюється також на умови утримання осіб, позбавлених волі, у приватних установах тощо, якщо вони були поміщені туди на виконання рішення, прийнятого органом публічної влади, за рекомендацією органу публічної влади або за згодою чи схваленням органу публічної влади. Крім того, юрисдикція Омбудсмена поширюється на умови перебування дітей у приватних установах тощо, які відповідають за виконання завдань, безпосередньо пов'язаних з дітьми. (2) Юрисдикція Омбудсмена не поширюється на суди. (3) Омбудсмен не розглядає скарги на ради, які задовільним чином приймають рішення у спорах між приватними особами, навіть якщо відповідна рада в інших контекстах розглядається як частина державної адміністрації. (4) Якщо компанії, установи, асоціації тощо юридично або адміністративно повністю або частково підпорядковуються правилам і принципам, що застосовуються до публічної адміністрації, Омбудсмен може визначити, що його юрисдикція поширюється на ці органи в тій же мірі. [...]
Chapter 6 The case investigation 19. (1) **Authorities**, etc. which fall within the jurisdiction of the Ombudsman shall be under an obligation to furnish the Ombudsman with such information and to produce such documents, etc. as he may demand.	**Глава 6 Розслідування справи** 19. (1) **Органи влади і т. ін.**, які підпадають під юрисдикцію Омбудсмена, зобов'язані надавати Омбудсмену таку інформацію, документи і т.ін., які він може вимагати.

[9] The Ombudsman Act of Denmark No. 473 of 12 June 1996 with amendments. Available at: https://www.en.ombudsmanden.dk/about-the-ombudsman/the-ombudsman-act (English)

(2) The Ombudsman may demand written statements from authorities, etc. which fall within his jurisdiction. […]	(2) Омбудсмен може вимагати письмові пояснення від органів влади тощо, які підпадають під його юрисдикцію. [...]

13. Витяг із Акту про інструкцію для парламентських Омбудсменів, Шведський кодекс законів: 2023:499, виданий 29 червня 2023 року (The Act with Instruction for the Parliamentary Ombudsmen, Swedish Code of Statutes: 2023:499, issued 29 June 2023):[10]

Section 1. Pursuant to Chapter 13, Section 6 of the Instrument of Government, the Riksdag elects one or more Ombudsmen (Parliamentary Ombudsmen) who shall supervise the application of laws and other regulations in public activities in accordance with the instruction of the Riksdag.	**Розділ 1.** Відповідно до Розділу 6 Глави 13 Інструменту Уряду, Риксдаг обирає одного або декількох Омбудсменів (парламентських Омбудсменів), які здійснюють нагляд за застосуванням законів та інших нормативно-правових актів у державній діяльності відповідно до інструкції Риксдагу.
Section 11. The Ombudsmen shall, to the extent specified in Sections 14-16, supervise the compliance of **those carrying out public activities** with laws and other statutes as well as their fulfilment of their obligations in other respects.	**Розділ 11.** Омбудсмени в межах, визначених у розділах 14-16, здійснюють нагляд за дотриманням **особами, які здійснюють публічну діяльність**, законів та інших нормативних актів, а також за виконанням ними своїх зобов'язань в інших аспектах.
Section 12. The Ombudsmen shall particularly ensure that those under their supervision comply with the provisions of the Instrument of Government concerning objectivity and impartiality and that the fundamental rights of individuals are not infringed in public activities. In the supervision of municipal authorities, the Ombudsmen shall respect the forms of the exercise of local self-government.	**Розділ 12.** Омбудсмени, зокрема, забезпечують дотримання підконтрольними їм особами положень Інструменту Уряду щодо об'єктивності та неупередженості, а також недопущення порушень основоположних прав громадян у публічній діяльності. Здійснюючи нагляд за муніципальними органами влади, Омбудсмени повинні поважати форми реалізації місцевого самоврядування.
Section 14. Unless otherwise stated in Section 15, those supervised by the Ombudsmen are: 1. State and municipal authorities, 2. officials and other employees of these authorities, 3. other individuals whose position or assignment involves the exercise of public authority, insofar as this aspect of their activities is concerned, and 4. officials and those employed by public enterprises, while carrying out, on behalf of such an enterprise, activities in which through the agency of the enterprise the Government exercises decisive influence.	**Розділ 14.** Якщо інше не зазначено в Розділі 15, під наглядом Омбудсменів перебувають 1. Державні та муніципальні органи влади, 2. посадові та інші працівники цих органів 3. інші особи, посада або завдання яких пов'язані з виконанням функцій держави, в частині, що стосується цього аспекту їхньої діяльності, та 4. посадові особи та особи, які працюють на державних підприємствах, під час здійснення від імені такого підприємства діяльності, в якій держава через агентство підприємства здійснює вирішальний вплив. Термін «посадова особа» використовується в цьому Законі, якщо інше не випливає з

[10] The Act with Instruction for the Parliamentary Ombudsmen, Swedish Code of Statutes: 2023:499, issued 29 June 2023. Available at: https://www.jo.se/en/about-jo/legal-basis/instructions/ (English)

The term 'official' is used in this Act, unless otherwise indicated by the context, to refer to those who are subject to the supervision of the Ombudsmen.	контексту, для позначення осіб, які підлягають нагляду Омбудсменів.
Section 15. The supervision of the Ombudsmen does not extend to 1. members of the Riksdag, 2. the Riksdag Board, the Riksdag Election Review Board, the Riksdag Appeals Board or the Secretary-General of the Riksdag, 3. the General Council of the Riksbank and members of the Executive Board of the Riksbank, except to the extent of their involvement in exercise of the powers of the Riksbank to make decisions in accordance with the Act on the Regulation of Currency and Credit (1992:1602), 4. the Government or Ministers, 5. the Office of the Chancellor of Justice, and 6. members of municipal and county council assemblies.	**Розділ 15.** Нагляд Омбудсмена не поширюється на 1. членів Риксдагу, 2. правління Риксдагу, комісію Риксдагу з контролю за виборами, апеляційну комісію Риксдагу або генерального секретаря Риксдагу, 3. генеральна рада Риксбанку та члени правління Риксбанку, за винятком випадків, коли вони беруть участь у виконанні повноважень Риксбанку щодо прийняття рішень відповідно до Закону про регулювання валюти та кредиту (1992:1602), 4. Уряд або міністрів, 5. Канцелярію Канцлера юстиції, та 6. членів зборів муніципальних та окружних рад.

14. Витяг із Закону Фінляндії про парламентського Омбудсмена (197/2002) (Parliamentary Ombudsman Act of Finland (197/2002)):[11]

Section 1 - Subjects of the Parliamentary Ombudsman's oversight (1) For the purposes of this Act, **subjects of oversight** shall, in accordance with Section 109 (1) of the Constitution of Finland, be defined as courts of law, other authorities, officials, employees of public bodies and also other parties performing public tasks. (2) In addition, as provided for in Sections 112 and 113 of the Constitution, the Ombudsman shall oversee the legality of the decisions and actions of the Government, the Ministers and the President of the Republic. The provisions set forth below in relation to subjects of oversight apply in so far as appropriate also to the Government, the Ministers and the President of the Republic.	**Розділ 1 – Суб'єкти нагляду парламентського Омбудсмена** (1) Для цілей цього Закону **суб'єктами нагляду**, відповідно до частини 1 статті 109 Конституції Фінляндії, **є суди, інші органи влади, посадові особи, працівники державних органів, а також інші особи, які виконують публічні завдання**. (2) Крім того, як передбачено в статтях 112 і 113 Конституції, Омбудсмен здійснює нагляд за законністю рішень і дій Уряду, міністрів і Президента Республіки. Положення, викладені нижче щодо суб'єктів нагляду, застосовуються, наскільки це доречно, також до Уряду, міністрів і Президента Республіки.

[11] Parliamentary Ombudsman Act of Finland (197/2002). Available at: https://www.oikeusasiamies.fi/en/parliamentary-ombudsman-act (English)

Section 3 - Investigation of a complaint (20.5.2011/535) (1) The Ombudsman shall investigate a complaint if the matter to which it relates falls within his or her remit and if there is reason to suspect that the subject has acted unlawfully or neglected a duty or if the Ombudsman for another reason takes the view that doing so is warranted. (2) Arising from a complaint made to him or her, the Ombudsman shall take the measures that he or she deems necessary from the perspective of compliance with the law, protection under the law or implementation of fundamental and human rights. Information shall be procured in the matter as deemed necessary by the Ombudsman. […]	**Розділ 3 - Розслідування скарг (20.5.2011/535)** (1) Омбудсмен розслідує скаргу, якщо питання, якого вона стосується, належить до його компетенції і якщо є підстави підозрювати, що суб'єкт вчинив протиправні дії або знехтував своїми обов'язками, або якщо Омбудсмен з інших причин вважає, що це є виправданим. (2) У зв'язку зі скаргою, поданою до нього, Омбудсмен вживає заходів, які він вважає необхідними з точки зору дотримання закону, захисту, передбаченого законом, або реалізації основних прав і свобод людини і громадянина. Омбудсмен збирає інформацію у справі, яку він вважає за необхідне. [...]
Section 6 - Executive assistance The Ombudsman has the right to executive assistance free of charge from the authorities as he or she deems necessary, as well as the **right to obtain the required copies or printouts of the documents and files of the authorities and other subjects**.	**Розділ 6 – Адміністративна допомога** Омбудсмен має право на безоплатну адміністративну допомогу від органів влади, яку він вважає необхідною, а також **право на отримання необхідних копій або роздруківок документів і матеріалів органів влади та інших суб'єктів**.